

Peșteri, tunele și locuri de legendă

Din cartea Secretele României subterane a reputaților oameni de știință Emil Străinu Secretele și Vlad Musceleanu, aflăm că țara noastră este străbătută din timpuri străvechi de o rețea de peste 500 km de tuneluri subterane, în jurul cărora, în decursul anilor s-au țesut o serie întreagă de legende și povestiri, care fac deliciul amatorilor de teorii ale conspirației. Printre numeroasele tunele și galerii subterane menționate se găsesc unele și în județul Dâmbovița, îndeosebi sub Curtea Domnească a fostei Cetăți de Scaun a Țării Românești, Târgoviște, atestată documentar din secolul al XV-lea.

În prezent, fosta Cetate de Scaun, numită și Cetatea celor 33 de voievozi, în timp de aproximativ 350 de ani, de la Mircea cel Bătrân la Vlad Țepeș și Mihai Viteazul și până la Constantin Brâncoveanu, face parte din ansamblul monumental Curtea Domnească Târgoviște, complex de clădiri și fortificații medievale cu rol strategic (militar), care cuprinde următoarele construcții și obiective turistice: • Palatul Domnesc, construit în secolul XV, refăcut și restaurat, inclusiv în anii '60 și mai târziu, funcțional în prezent ca muzeu;

- Turnul Chindiei, simbolul orașului Târgoviște, datând din secolul XV, din timpul domniei lui Vlad Țepeș, atrăgând și în prezent turiștii;
- Biserica Mare Domnească;
- Biserica Sfânta Vineri (Mica Biserică Domnească);
- Grădina Palatului, actualul Parc Central al orașului, situată pe latura de est a zidului de incintă, întinzându-se peste râul Ialomița, până la poalele Mănăstirii Dealu. În Parcul Central din Târgoviște, în spatele fostei Mitropolii, se ivește din pământ o boltă din cărămidă, ai cărei umeri sunt îngropați în sol, semănând cu o intrare în adâncuri, care însă se oprește brusc, neducând nicăieri.

În jurul boltei se află mai multe frânturi de zid, ușor vizibile și, uitându-ne cu atenție, gândul ne duce la un posibil tunel subteran cu intrarea prin această boltă. De altfel, legendele locului spun că fosta Cetate de Scaun a Țării Românești și împrejurimile acesteia ascund mai multe tunele subterane, care comunică cu altele, ce duc spre Munții Bucegi, Marea Neagră, sau chiar către piramidele egiptene, unde de-a lungul veacurilor au existat baze militare strategice. Cel mai mediatizat posibil tunel subteran, care a inspirat numeroase legende, ar fi cel construit de Constantin Brâncoveanu în secolul XV, în lungime de circa 6 km, pentru a lega Turnul Chindiei din Curtea Domnească de Mănăstirea Dealu.

Alt tunel subteran în jurul căruia s-au țesut legende, ar putea data tot din vremea lui Constantin Brâncoveanu, în lungime de aproximativ 45 km, între Curtea Domnească și Palatul Brâncovenesc din comuna Potlogi județul Dâmbovița, palat existent și în prezent. Se spune că era un drum subteran prin care domnitorul muntean transporta aurul și că, în urma surpării sale, aici ar fi îngropat un car plin cu monede de aur (Legenda comorii pierdute a lui Constantin Brâncoveanu).

Un tunel subteran de circa 30 km se presupune că ar fi legat casa postelnicului Constantin Cantacuzino din Târgoviște, de palatul său din Filipeștii de Târg, județul Prahova, ridicat în secolul XVII (anii 1630). Alte legende mai vorbesc și despre un tunel secret între Curtea Domnească și Mănăstirea Stelea din Târgoviște (construită în secolul XVII de Domnul Moldovei Vasile Lupu) și, un alt tunel subteran între Curtea Domnească și fosta Mitropolie. În zonă s-au efectuat numeroase săpături arheologice, în urma cărora nu s-a demonstrat existența vreunui tunel subteran din cele menționate, sau, cine știe, poate că informațiile respective nu sunt destinate publicității.

La aproximativ 6 km de Târgoviște, pe raza localității Viforâta, pe un deal din apropierea municipiului, se află Mănăstirea Dealu, așezământ monahal atestat documentar din secolul XV, din vremea lui Mircea cel Bătrân, monument istoric de interes național, incluzând biserica Sfântul Nicolae, care adăpostește racla cu capul lui Mihai Viteazul și alte edificii ce atrag numeroși turiști. În subsolul Mănăstirii Dealu există două porți vechi, zăvorâte de un drug mare din lemn, care se decupează într-unul dintre pereții beciului, bănuindu-se că aici ar putea fi intrarea în tunel.

Numai că, nimeni nu a coborât în subteranul mănăstirii, astfel încât bănuiala nu a fost nici confirmată, nici infirmată. Un subiect pe cât de interesant, pe atât de controversat pe această temă este Tunelul Izvor, care, la fel, a născut multe legende în jurul său. La începutul secolului XX, din rațiuni economice, Guvernul României a dispus construirea unui tronson de cale ferată pe distanța Târgoviște - Pietroșița - Sinaia, lucrările începând în 1913.

Întrucât între Sinaia și Pietroșița se interpunea muntele Păduchiosul, s-a decis construirea unui tunel de aproximativ 6 km care să aibă două capete, unul la Sinaia și altul la Moroieni, județul Dâmbovița. Locul de străpungere a masivului dinspre Sinaia a fost stabilit la intrarea în oraș, pe platoul Izvor, din apropierea cimitirului, motiv pentru care a și fi fost numit Tunelul Izvor. Din cauza Primului Război Mondial, în 1914, lucrările la construcția tunelului au fost sistate. Până în 1938, nimeni nu a mai discutat oficial acest subiect. În anul 1941, autoritățile române din subordinea Guvernului Antonescu au reluat construirea tunelului, care, avea un real potențial economic și strategic pentru transportul petrolului pe calea ferată. Astfel, lucrările s-au desfășurat într-un ritm alert și s-a lucrat concomitent de la ambele capete. După înfrângerea Germaniei hitleriste în cel de-al Doilea Război Mondial, s-au oprit din nou lucrările la construirea tunelului. Până în acel moment se săpaseră mai bine de 800 m, în jur de 400 m de la fiecare capăt.

Între anii 1984-1985, autoritățile comuniste din România au astupat (zidit) culoarul dinspre Moroieni, motivul oficial invocat fiind riscul de prăbușire și pericolul de accidente. Galeria cu capătul înspre Sinaia a rămas în stadiul abandonării lucrărilor, fiind utilizată ulterior ca depozit de brânzeturi, iar după Revoluție, vândută unui investitor privat care a transformat-o în ciupercărie. În jurul acestei construcții neterminate s-au țesut unele legende, cea mai des vehiculată fiind aceea că în interiorul zidit s-ar găsi o locomotivă cu aburi, performantă, pe care, nemții au abandonat-o la

retragere.

Alții spun că ar fi fost ascunsă acolo pentru a nu cădea în mâinile inamicului iar mulți cred că în interiorul galeriei s-ar găsi rămășițele cadavrelor muncitorilor (în mare parte prizonieri de război de toate națiile) împușcați de trupele germane în momentul retragerii loc precipitate. Cum însă nimeni n-a putut până în prezent să pătrundă în măruntaiele tunelului spre a-l explora, continuă să circule legendele pe marginea acestui misterios Tunel Izvor. În județul Dâmbovița sunt numeroase alte atracții turistice și locuri de poveste, încărcate de legendă și mister, ce merită vizitate de iubitorii de natură, de istorie și de paranormal.

Ghid montan - Claudiu Sfetcu